

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-
PRACTICAL CONFERENCE**

**SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY:
GLOBAL TRENDS AND REGIONAL ASPECTS**

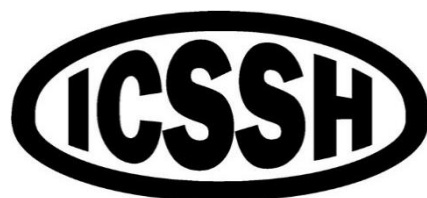
Book of abstracts

January 9, 2025

**Tampere,
Finland**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-
PRACTICAL CONFERENCE

SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY:
GLOBAL TRENDS AND REGIONAL ASPECTS

Book of abstracts

January 9, 2025
Tampere,
Finland

Кірейцева Г. В.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД НА ОСНОВІ
АВТОМАТИЗОВАНИХ ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАННЯ 61

Юдіна В. Р., Степанькова Г. В.

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ БОРОШНА З БУЛЬБ ЧУФИ У ХЛІБОПЕЧЕННІ 63

SECTION 12. INFORMATION TECHNOLOGIES 65

Ульяницька К. О., Арсенюк Д. О.

СИСТЕМА РОЗПІЗНАВАННЯ ТА АНАЛІЗУ ПРАЛЬНИХ СИМВОЛІВ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА
ОДЯГОМ 65

Ульяницька К. О., Михайлова І. О.

ПІДХІД ДО ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОГНОЗУ ПОГОДИ ЗА КООРДИНАТАМИ
ГЕОЛОКАЦІЇ КОРИСТУВАЧА 67

SECTION 13. HISTORY AND ARCHEOLOGY 70

Кузьмінець Н. П., Стадник О. О.

РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ У ПРОВЕДЕННІ ОСВІТНІХ РЕФОРМ У ПЕРІОД ХРУЩОВСЬКОЇ
"ВІДЛИГИ" (ДРУГА ПОЛОВИНА 50-х – ПЕРША ПОЛОВИНА 60-х рр. ХХ СТ.) 70

Наумов С. В.

КИТАЙСЬКА М'ЯКА СИЛА ПЕРІОДУ КІНЦЯ 20-ГО І ПОЧАТКУ 21-ГО СТОРІЧЧЯ 71

Потіха З. А.

СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ В КАНАДІ 73

SECTION 14. PHILOSOPHICAL SCIENCES 75

Городнюк Л. С.

НЕЗВОРОТНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СИНГУЛЯРНОСТІ: НОМО DIGITALIS – У КРЕАЦІЇ
ТА ОЧІКУВАННІ MACHINA SAPIENS 75

Царенок А. В.

ЕСТЕТИКА ІСТОРІЇ: PRO ET... PRO 76

SECTION 15. CULTURE AND ART 78

Батуревич Д. Д.

ВВЕДЕННЯ В СИСТЕМУ ОСВІТИ ПОНЯТТЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТВОРЕННІ
ВІЗУАЛЬНОГО НАРАТИВУ 78

SECTION 14

PHILOSOPHICAL SCIENCES

УДК 140.8+165+111.1(008.2)

Городнюк Л. С.

аспірантка кафедри філософії, соціології
та менеджменту СКД,

Південноукраїнський національний педагогічний університет
ім. К. Д. Ушинського

**НЕЗВОРОТНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СИНГУЛЯРНОСТІ:
НОМО DIGITALIS – У КРЕАЦІЇ ТА ОЧІКУВАННІ MACHINA SAPIENS**

Своїм першим твітом у 2025 році фундатор OpenAI та цифровий креатор Сем Альтман викликав нову хвилю і без того неспадаючого інтересу до теми створення штучного суперінтелекту. В соцмережі X він заявив: “Я завжди хотів написати історію з шести слів. Ось вона: поблизу сингулярності; незрозуміло з якого боку” [1].

Серед мільйонів, що обговорюють тезу, частина вважає таку загадкову заяву піаром або хейтом, але експерти підкреслюють: нова модель о3 для розумових завдань від OpenAI щойно побила всі рекорди в математиці та програмуванні, і, мовляв, хто зна – можливо креатор має унікальні розробки, на які всі чекають не пізніше 2030-их років і які можуть стати історичним перетином в історії людства та Всесвіту.

Сингулярністю, технологічною сингулярністю, точкою сингулярності або інтелектуальним вибухом загально прийнято називати історичний момент майбутнього, коли буде винайдено *сильний інтелект*, який, трансформувавшись в так званий *штучний суперінтелект*, зможе існувати, діяти і, власне, жити самостійно від людини, яка, в свою чергу, втратить контроль над новим різновидом життя на землі. Вчений та літератор Вернор Віндж, а також ніші численні експерти вважають, що початок ери суперінтелекту стане кінцем ери людей, принаймні у вигляді *homo sapiens* [5].

Уже сьогодні існуючий штучний інтелект підкорює світ і стає частиною повсякденного життя і діяльності: за лічені хвилини він може виконувати завдання, які у людини потребують днів і років, а також, перш за все, спеціальних знань і навичок. Вважається, що вже в 2026-2027 роках на розвинутих підприємствах світу буде введено спеціальну посаду – фахівця з ШІ, який відповідатиме за оптимізацію численних процесів, що сьогодні потребують багато часу, уваги і компетенції з боку людини. Але все це про так званий *вузький (слабкий) штучний інтелект*, який схожий з людським (і тому отримав таку назву) за логічно-операційною сутністю та деякими змістовними характеристиками.

Сильний інтелект, або *Machina Sapiens* – це значно більше, це той незбагнений інтегральний інтелект, який є у людини, і який, до речі, досі не має точного і повного розуміння і тлумачення. І звісно, це здатність мислити і поєднувати всі знання на власні і застосовувати у досвіді, по-друге, це той самий досвід, по-третє, це феномени і властивості гуманітарного порядку – світогляд, цінності, погляди, емоції, почуття, сенси тощо. Попри такі виклики, винахідники не втрачають амбіцій: креатор і популяризатор штучного інтелекту Бен Герцель наголосив, що “зверхінтелект”, може з’явитися впродовж найближчих трьох років. А тим часом проєкт Сема Альтмана OpenAI виділив фінансування на дослідження “моралі AI”: в Університеті Північної Кароліни проводяться розробки алгоритмів, що допоможуть передбачати моральні рішення в медицині, праві та бізнесі. Якщо штучний інтелект почне “мислити” категоріями моралі, то це остаточно наблизить революційну подію людської цивілізації – так звану “точку сингулярності”, яка наблизить появу так званої постлюдини – гібрида людини і машини. Людина наче збожеволіла і несамовито намагається створити свою репліку: людство, яке спочатку підкорило і поставило в залежність від себе планету, поводить так, наче відмовляється від ролі лідера. Неоантроп історично “втомився” або сам

себе переконав, що “втомився”, шукав і знайшов помічника у вигляді цифрової машини, яка потрохи взяла на себе багато функцій, а тепер має всі підстави сепаруватися і утворити власний світ[5]. В еволюційно-філософському сенсі розгортається акт самогубства живої, геніальної людини, якій було затишно на планеті, поки вона не досягла рівня Бог – рівня Автора і Творця планетарних подій. Homo Digitalis (цифрова людина, яка відрізняється від Homo Sapiens перш за все невиліковною цифровою залежністю, яка і зробила його вразливим [2,4]) вже капітулював перед Machina Sapiens: волі до супротиву немає. На наших очах і за нашою участю маніфестує якась дивна приреченість, коли крок назад не обговорюється. Все решта – питання часу і питання того, якими конкретно будуть результати численних експериментів, точніше – коли саме і в якому саме вигляді ми побачимо синтетичний розум, який почне самостійне життя на планеті. Від комбінації цих обставин залежитиме майбутнє планети.

Список літератури

1. Has Artificial General Intelligence Occured? And Why OpenAI Might Not Tells: Hashtag Trending for Tuesday, January 8 / Електронний ресурс. Technewsday URL: <https://www.technewsday.com/2025/01/07/has-artificial-general-intelligence-occured-and-why-openai-might-not-tell-us-hashtag-trending-for->
2. Борінштейн Є.Р., Городнюк Л. С. Філософсько-антропологічний феномен Homo Digitalis як онтологічної системи “людина-гаджет”. Studies in History and Philosophy of Science and Technology. Vol 33 (1). Дніпро, 2024. с. 15-21
3. Бостром Н. Суперінтелект. Стратегії і небезпека розвитку розумних машин Н. Бостром. — К.: Наш формат, 2020. — 408 с
4. Заріцький О. В., Пономаренко О. В. Кількісна оцінка технологічної сингулярності. *Проблеми керування та інформатики*. 2022. № 1. С. 93-111
5. Ожеван М.А. Homo ex Machina. Філософські, культурологічні та політичні передумови формування конвергентного суспільства: монографія / М.А.Ожеван, Д.В. Дубов. Київ: НІСД, 2017. 272 с.

УДК 111.852

Царенок А. В.

д. філос. н., доцент,
професор кафедри філософії та культурології,
Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

ЕСТЕТИКА ІСТОРІЇ: PRO ET... PRO

Факт виділення естетики історії в межах філософського дискурсу, інакше кажучи, її становлення в якості окремої субдисципліни – свого роду порубіжжя чи радше з’єднувальної ланки між естетикою та філософією історії наразі видається цілком доконаним. Підтвердженням цього виступає вже власне існування й певна популяризація в науковому світі ХХ – першої чверті ХХІ ст. відповідного терміну. Окрім того, такі праці, як наприклад, “Естетика історії” Арсена Гулиги (1974) або “Естетика історії” Алана Манслоу (2022), спромоглися знайти свого читача, викликати більший чи менший резонанс у наукових колах, а також так чи так посприяти розвитку особливого підходу до осмислення історичного нарративу та історичного процесу.

Водночас, як переконує сьогодення, цей підхід має не лише своїх прихильників. Гадаємо, естетика історії все ще перебуває у статусі досить незвичної, “екзотичної” для багатьох спеціалістів галузі знань. Принаймні з теоретичних позицій, що їх займають деякі дослідники минулого, статтям, присвяченим естетико-історичній проблематиці, не місце у власне фахових виданнях із історії; пропонований протягом тривалого часу естетико-історичний підхід може наражатися на нерозуміння, скепсис, ба навіть саркастичні зауваження.